

NYHETER

ARBETSPLATSER BRISTER I KEMIKALIEHANTERING

■ Åtta av tio undersökta arbetsplatser brister i hanteringen av kemikalier enligt Arbetsmiljöverkets inspektion av 3 600 arbetsplatser. Inspektionen visar att många arbetsgivare är dåliga på att hantera riskerna med avgaser, damm och kemikalier på arbetsplatserna.

Hotell- och restaurangfackets avtalssekreterare Per Persson uppger till TT att arbetsgivarna inte gör några större riskbedömningar och att personal riskerar att andas in kemikalier som bland annat kan förstöra slemhinnorna, vilket innebär att de anställda blir sjuka av sina jobb.

3

... minst så många av Ryanairs flygplan står just nu parkerade till följd av att allvarliga sprickor upptäckts vid vingfästena. Det gäller flygplansmodellen Boeings 737 NG. Den senaste månaden har bland andra SAS, Southwest och Quants haft samma problem med modellen.

Språktest leder inte till integration

Skarp kritik från forskare när Sverige utreder språktest för medborgarskap

Språkkrav riskerar att sortera bort dem som har störst behov av det skydd som ett medborgarskap ger. Dessutom leder det till sämre integration. Ändå är det vägen Sverige valt att gå.

Utredningen om ökade krav för medborgarskap tillsattes nyligen – och förslaget om ökade krav för medborgarskap får skarp kritik av forskare.

För någon vecka sedan tillsatte regeringen en utredning om hur det ska gå till att införa språkkrav för medborgarskap i Sverige. Det är en följd av januariöverenskommelsen där det står: "Vi vill stärka medborgarskapets status och främja ett inkluderande samhälle. Därför ska ett godkänt prov i svenska och i grundläggande samhällskunskap vara ett krav för medborgarskap i Sverige."

Frågan är alltså inte om utan hur ett språkkrav ska se ut.

Liberalernas partiledare Nyamko Sabuni har drivit frågan hårt i många år. I samband med att utredningen tillsattes förklarade hon i Svenska Dagbladet: "Vi behöver ett sammanhållande kitt för alla som bor i Sverige. // Då är det viktigt med ett gemensamt språk för att kunna förstå varandra och skapa tillit och samhörighet."

Tidigare har Socialdemokraterna varit skeptiska till språkkrav och i stället förordat obligatorisk svenskundervisning för personer med försörjningsstöd som är svaga i svenska.

I dag är det bara Vänsterpartiet som är öppet emot ett språktest.

Utrett tidigare

Men enligt språkforskningen finns det inga vetenskapliga belägg för att språktester ökar integrationen. Redan 1999 avrådde en statlig utredning från att koppla medborgarskap till språkkunskaper, främst av rättviseskäl. Även 2012 gjorde en medborgarskapsutredning, tillsatt av den dåvarande borgerliga regeringen, bedömningen att ett språkkunskapskrav skulle få för många negativa konsekvenser, främst för migranter med sämre förutsättningar.

I en forskningsöversikt från 2008 går forskarna Bo-Olof Rooth, docent i ekonomi, och Per Strömblad, statsvetare, igenom språklagstiftningen i 19 länder. Där konstateras att det inte går att se någon skillnad mellan länder som infört språkkrav och de som inte har gjort det när det gäller integrationen på arbetsmarknaden. I översikten varnas för att språkkrav för medborgarskap kan bli diskriminerande för människor från vissa länder och i vissa sociala grupper.

Tommaso Milani

Pieter Bevelander

– Ett språktest kommer inte att leda till ett mer integrerat Sverige. De som har de bästa förutsättningarna kommer att klara testet, de andra inte. Om vi vill ha ett Sverige där vi ser medborgarskap som ett inträde i en exklusiv klubb, då ska vi införa testet. Men om vi vill ha ett samhälle där alla människor har samma chans att integreras, så är det fel väg att gå, säger flerspråksforskaren Tommaso Milani, professor vid Göteborgs universitet.

Motiverade att lära

Han påpekar att det finns 30 års forskning inom andraspråksinläring som tydligt visar att språkinläring ser olika ut för olika människor. Faktorer som spelar in är bland annat ålder, utbildningsbakgrund och livserfarenheter. Forskning visar också att de som kommer till Sverige nästan undantagslöst är mycket motiverade att lära sig det nya språket.

– I den liberala retoriken målar man upp bilden av att invandrare är lata och inte vill lära sig svenska, det är fel. Men för att de ska lära sig svenska behövs framför allt en kvalitativ språkundervisning som är likvärdig över hela landet.

Färre får medborgarskap

En effekt när kraven för medborgarskap skärps är att betydligt färre migranter får medborgarskap. Det visar en jämförande studie mellan Sverige, Danmark och Neder-

Så gör andra länder

Krav för medborgarskap i några europeiska länder:

Danmark

Språkkrav: B2

Godkända kunskaper om det danska samhället.

Finland

Språkkrav: B1 (finska eller svenska)

Undantag: analfabeter, personer över 65 år och personer med vissa funktionsnedsättningar.

Tyskland

Språkkrav: B1

Godkända kunskaper om det tyska samhället.

Storbritannien

Språkkrav: B1

Godkända kunskaper om det brittiska samhället.

Tjeckien

Språkkrav: B1

Godkända kunskaper om det tjeckiska samhället.

Krav för att göra test: Fem år med permanent uppehållstillstånd för icke-EU-medborgare, bosatt tre år i landet för EU-medborgare.

Belgien

Språkkrav A2

(för ansökan om medborgarskap i något av de tre officiella språken).

Spanien

Språkkrav: A2

Godkända kunskaper om konstitutionen samt sociala och kulturella aspekter av spanskt liv.

Nederländerna

Språkkrav: A2

Norge

Språkkrav: A2

Godkända kunskaper om det norska samhället.

Krav: Lev i Norge i minst 7 år under de senaste 10 åren.

Undantag: personer över 55 år.

Sverige

Har ännu inget krav på språkkunskaper eller samhällskunskap.

Ska nu utredas.

Italien

Inga krav

länderna som har olika krav för medborgarskap.

– Språktester gör att färre och färre söker medborgarskap. Politikerna vill gärna tro att språkkrav är ett sätt att få fler integrerade. Men det är tvärtom, färre blir medborgare, säger Pieter

Bevelander, migrationsforskare och professor vid Malmö universitet, som i en rapport följt upp migrationsstatistik från Sverige, Danmark och Nederländerna i femton år, 2000–2015.

Hårda krav i Danmark

Enligt honom fungerar medborgarskapet ofta som en startpunkt för människor att på allvar börja investera i den egna integrationen. Forskning visar också att den som fått ett medborgarskap har lättare att få jobb och har högre inkomst än den som inte har fått det.

För att få medborgarskap i Danmark krävs att man bott i landet i nio år och inte haft

“Politikerna vill gärna tro att språkkrav är ett sätt att få fler integrerade. Men det är tvärtom.”

”Sverige utmärker sig ändå som ett land som många av oss trodde skulle vara starkare när det gäller att ha ett barnrättsperspektiv.”

Christina Heilborn, chefsjurist på Unicef, kommenterar barns rättigheter i utvisningsprocessen. Organisationen har jämfört hur barn behandlas vid utvisningar i fyra EU-länder och riktar kritik mot Sverige bland annat för att barn inte får tillräckligt stöd och information samt att deras situation inte följs upp i ursprungslandet efter utvisningen.

HOT OCH VÅLD MOT FÖRTROENDEVALDA

■ Under valåret 2018 utsattes nästan var tredje förtroendevald för trakasserier, våld eller hot enligt färskasiffror från Brottsförebyggande rådet. Kvinnor och män utsätts i samma utsträckning (32 procent respektive 30 procent). Nästan var fjärde förtroendevald, 24 procent, uppger att utsatthet och oro påverkar dem i deras uppdrag, bland annat genom att de undvikit att engagera sig eller uttala sig i en specifik fråga.

De nya siffrorna innebär en ökning från samtliga tidigare år. 2014, som också var ett valår, uppgav 28 procent att de utsatts.

TIPSA OSS!

Mejl:
tipsa@etc.se

Telefon:
08-410 357 00

Utredning klar om ett år

Utredaren ska senast den 15 oktober 2020 lämna förslag på:

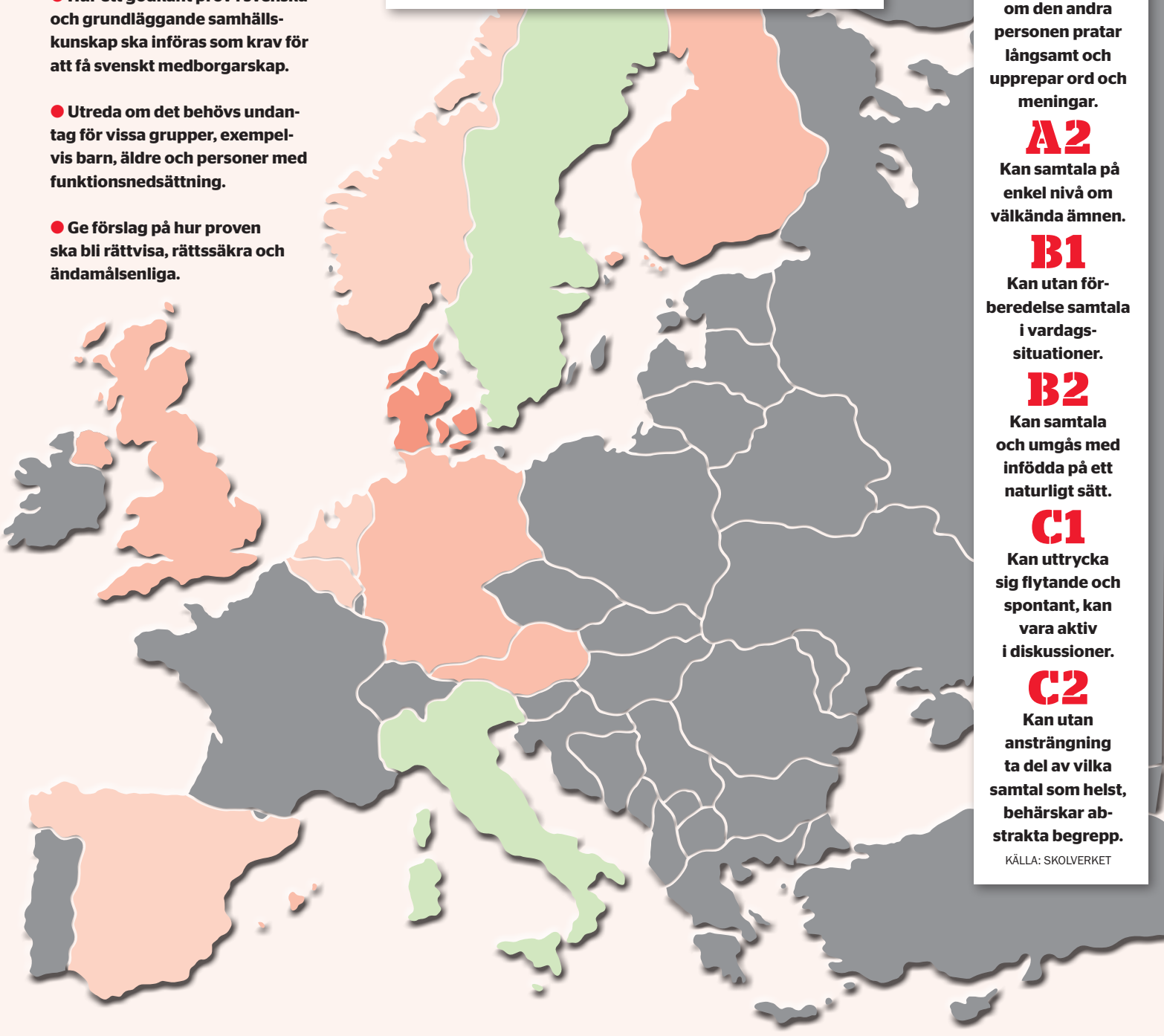
● Hur ett godkänt prov i svenska och grundläggande samhällskunskap ska införas som krav för att få svenskt medborgarskap.

● Utreda om det behövs undantag för vissa grupper, exempelvis barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

● Ge förslag på hur proven ska bli rättvisa, rättssäkra och ändamålsenliga.

59 000

... personer ansökte om svenskt medborgarskap 2018.

Språknivåer:

A1

Kan samtala på mycket enkel nivå om den andra personen pratar långsamt och upprepar ord och meningar.

A2

Kan samtala på enkel nivå om välkända ämnen.

B1

Kan utan förberedelse samtala i vardags-situationer.

B2

Kan samtala och umgås med infödda på ett naturligt sätt.

C1

Kan uttrycka sig flytande och spontant, kan vara aktiv i diskussioner.

C2

Kan utan ansträngning ta del av vilka samtal som helst, behärskar abstrakta begrepp.

KÄLLA: SKOLVERKET

”Testerna är orättvisa”

Affärsbiträdet Shahanaj Sultana har bott i England i 18 år. Hon har precis fått veta att hon klarat det första testet som ingår i kraven för att få medborgarskap i Storbritannien.

– Det var svårt, jag har pluggat jättemycket.

Shahanaj Sultana är kritisk till detta kunskapsprov, varför ska hon behöva kunna en massa årtal och kungar som levde för flera hundra år sedan?

– Det är sådant som inte ens engelsmännen själva har koll på. Det blir fel att blanda ihop medborgarskap med hur mycket man kan om ett lands historia.

För Shahanaj Sultana återstår nu språkprovet, prov nummer två för att få medborgarskap.

Shahanaj Sultana

Men det är hon inte orolig för.

– Jag pratar flytande engelska nu, så det borde gå bra. Men det är dyrt, nästan två tusen kronor. Så nu måste jag först spara ihop till det.

Svårt för studieovana

Hon tycker att tester för att få medborgarskap slår orättvist. Själv har hon en universitetsutbildning i bagaget från hemlandet Bangladesh, men många av hennes vänner har inte lika stor studievana – och därmed inte samma möjlighet att få medborgarskap.

– Jag känner flera som pratar väldigt bra engelska men som gjort testet fyra-fem gånger utan att klara det. Det är hårt.

Medborgarskapet står för trygghet, menar Shahanaj Sultana – och en möjlighet att flytta till Sverige om hon vill. Hon hade bott i Sverige i fem år när hon flyttade till England med sin svenska man. Att språkkrav underlättar integrationen tror hon inte på.

– Många som flyttar till ett annat land har det svårt. De kanske mår dåligt och är i en känslig period. Då är det inte så lätt att lära sig ett nytt språk. Alla människor borde ha samma rätt till medborgarskap och trygghet.

KARIN SÖDERGREN

KARIN SÖDERGREN

försörjningsstöd det senaste året och sammanlagt högst i 6 månader de senaste fem åren. Dessutom måste man klara språktestet.

Testet är enligt Pieter Bevelander så svårt att bara en tredjedel av alla infödda danskar klarar det.

– De som bara har grundskolan eller ännu lägre utbildning har inte en chans.

I Danmark har 28 procent av de inflyttade som kvalificerat sig för att ansöka om medborgarskap fått det. I Nederländerna är den siffran 53 procent och i Sverige 76 procent. För det mesta sjunker benägenheten att söka medborgarskap med det geogra-

Ovillkorlig rätt att vistas i Sverige

● Svenskt medborgarskap är ett rättsligt bindande förhållande mellan staten Sverige och en enskild individ, en svensk medborgare. Svensk medborgare kan man bli genom födelse, adoption, förälders giftermål, anmälan eller ansökan. Det mest påtagliga beviset på det svenska medborgarskapet är det svenska passet och att man som svensk medborgare har en ovillkorlig rätt att vistas i Sverige.

fiska avståndet. Personer från andra EU-länder tycker sällan att ett nytt medborgarskap är särskilt viktigt.

– Medborgarskap är viktigast för dem som mest behöver tryggheten i till exempel ett svenskt pass. Det kan vara flyktingar som inte kan återvända till sina hemländer annars, säger Pieter Bevelander.

”Utesluter människor”

I Danmark har endast hälften av alla migranter som kommit från länder i Afrika, Asien och Mellanöstern fått medborgarskap.

I Sverige, som ännu saknar språktest, får 95 procent från samma grupp medborgarskap.